

DEVÄŤ Z DESIATICH CELIATIKOV NIE JE DIAGNOSTIKOVANÝCH

ZANEDBANÁ DIAGNOSTIKA MÔŽE VIESŤ K VÁŽNYM ZDRAVOTNÝM KOMPLIKÁCIÁM

Bratislava, 16. mája 2023 – Deväť z desiatich celiatikov nie je diagnostikovaných, pričom zanedbaná diagnostika môže viesť k vážnym zdravotným komplikáciám, upozorňuje pri príležitosti Svetového dňa celiakie Slovenská gastroenterologická spoločnosť. Na Slovensku evidujeme vyše 32-tisíc celiatikov, toto číslo však môže byť v skutočnosti oveľa vyššie. Problém je, že nie všetci pacienti majú stanovenú diagnózu. Celoživotné autoimunitné ochorenie s permanentnou neznášanlivosťou lepku sa môže prejaviť v ktoromkoľvek veku a v prípade neskorej diagnostiky môže viesť k pokročilým až nezvratným poškodeniam.

Celiakia je autoimunitné celoživotné ochorenie s permanentnou neznášanlivosťou lepku. Túto bielkovinu obsahuje povrchová časť obilných zŕn pšenice, raže, jačmeňa a ovsa. Procesy v jednotlivých orgánoch môžu prebiehať celé roky potichu. *„Mimoriadne dôležité je poznať nenápadné prejavy celiakie a všimnúť si ich na sebe, ale aj na svojich blízkych. Najčastejším podnetom na pátranie po celiakii sú hnačky a úbytok telesnej hmotnosti. Tieto prejavy má však len malá skupina celiatikov. Častejším signálom celiakie býva napríklad málokrvnosť, jednými z prvých prejavov môžu byť aj osteoporóza, kožné zmeny podobajúce sa na herpes či depresia,“* vysvetľuje MUDr. Božena Pekárková s tým, že na celiakiu treba myslieť aj v súvislosti s inými autoimunitnými ochoreniami, ako sú zápal štítnej žľazy či cukrovka. Celiakia sa môže skrývať aj za poškodením pečene, niektorými neurologickými ťažkosťami ako polyneuropatia alebo porucha koordinácie telesných pohybov. V konečnom dôsledku môže byť aj príčinou neplodnosti u mužov a žien. *„Treba však súčasne mať na pamäti, že nie každá neznášanlivosť lepku je celiakia, preto sa netreba spoliehať na komerčné testy, diagnózu by mal stanoviť odborník,“* dopĺňa doktorka Pekárková.

Čo môže teda urobiť laik, ak má podozrenie na celiakiu? Najhorším rozhodnutím je podľa Pekárkovej vynechať lepok z potravy. *„Takto by rozhodne nemal začať nikto. Bezodôvodným dodržiavaním bezpečnej diéty sa vytrácajú všetky diagnostické možnosti. Vyšetrenia urobené počas dodržiavania bezpečnej diéty môžu byť totiž falošne negatívne,“* dodala s tým, že ochorenie sa vyskytuje častejšie v rodinách celiatikov, preto by sa napríklad prvostupňoví príbuzní mali dať vyšetriť aj v prípade, že nemajú žiadne klinické príznaky.

Slovenská gastroenterologická spoločnosť zároveň vyzýva celiatikov k tomu, aby šírili povedomie o tomto ochorení. *„Je dôležité, aby boli o celiakii dostatočne informovaní aj pedagógovia a aby tak mohli podporiť deti s touto diagnózou. Väčšie povedomie verejnosti o tomto probléme napokon môže viesť k včasnej diagnostike pacienta a včas diagnostikovaný celiatik, dodržiavajúci bezpečnú diétu, je v podstate zdravý človek, ktorý môže byť plne zaradený do bežného života,“* uzavrela Pekárková.

Kontakt pre médiá:

Katarína Leschinger, agentúra Grape PR, katarina.leschinger@grapepr.sk